

Groen licht voor hervorming federalisme

Nieuws

[Achtergrond](#) - 28 juni 2006

(28 juni 2006) Na moeizaam verlopen onderhandelingen is de weg vrij voor de eerste grote hervorming van de regering-Merkel, een stroomlijning van de stroperige Duitse federale structuur. Voor de regering is het een belangrijk eerste bewijs van slagkracht.

Geen enkele politieke partij is er echt blij mee, maar het is het resultaat dat telt. Deze week ging de SPD na lang touwtrekken akkoord met het compromis dat neerkomt op de grootste grondwetswijziging sinds 1949. Daarmee staat niets goedkeuring van het voorstel vrijdag in de Bondsdag in de weg.

Strijdpunt in de onderhandelingen tussen CDU/CSU en de SPD was het onderwijsbeleid. De SPD wilde dat de centrale overheid op dit gebied meer zeggenschap zou krijgen. De sociaal-democraten hadden gedreigd de hervorming te torpederen als de CDU/CSU hen niet tegemoet kwam. Beide partijen kwamen uiteindelijk overeen dat het de centrale overheid toegestaan is met financiële hulp het hoger onderwijs te stimuleren.

De hervorming van het federalisme, waar opeenvolgende regeringen jarenlang tevergeefs hun tanden op stuk beten, moet de ondoorzichtige verhouding tussen centrale overheid en deelstaten ophelderen. Het is geen onderwerp waar de meeste Duitsers van wakker liggen. Toch zijn de belangen groot, omdat de meer dan twintig voorgestelde grondwetswijzigingen de Duitse overheid slagvaardiger moeten maken en bureaucratische rompslomp moeten tegengaan. Daarmee kan de federalismehervorming voor Duitsland een stap uit het moeras van de stagnatie betekenen.

De hervorming maakt het de overheid bijvoorbeeld mogelijk sneller wetten uit te vaardigen omdat het Duitse parlement, de Bondsdag, minder vaak goedkeuring nodig heeft van de deelstaten, vertegenwoordigd in de Bondsraad. Slepende patstellingen door partijpolitieke spelletjes zoals in de tijd van de regering Schröder (SPD) behoren zo grotendeels tot het verleden, hopen de plannenmakers. Onder de rood-groene regering had de CDU/CSU een meerderheid in de Bondsraad en kon zo verschillende hervormingsplannen van de regering

blokkeren. Op hun beurt krijgen de deelstaten meer eigen verantwoordelijkheid.

‘De moeder aller hervormingen’ maakt echter bij geen van de partijen warme gevoelens los. Vooraanstaande SPD’ers gaven aan “met pijn in de buik” voor te willen stemmen. Ook de CDU is er niet heel blij mee. De christen-democraten klaagden dat de SPD hen het mes op de keel heeft gezet om haar onderwijswensen door te drukken. De oppositiepartijen Linkspartei en Die Grünen zijn sowieso tegen, de FDP na lang twijfelen ook.

Toch wordt het ongeliefde compromis ook geprezen. De hervorming geldt als eerste bewijs dat de grote coalitie wel degelijk belangrijke vraagstukken kan aanpakken. De regering had dringend behoefte aan goed nieuws, er zit nog steeds weinig schot in de andere twee grote hervormingen, die van het gezondheidsstelsel en de belastingen. Vóór het zomerreces wil het kabinet hierover een principeakkoord hebben bereikt, maar die weg lijkt nog lang.

Spiegel Online

[Wie Bund und Länder effektiver arbeiten wollen
Mit Bauchschmerzen zur ersten Reform](#)

ZDF Heute.de

[Der Weg ist frei](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/1619/groen-licht-voor-hervorming-federalisme>